

# Kiintiöpakolaisten valinta ja vastaanotto

Eduskunta päättää vuosittain talousarvion hyväksymisen yhteydessä Suomen pakolaiskiintiöstä. Sisäministeriö valmistelee UNHCR:n esityksen pohjalta yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön ja ulkoministeriön kanssa esityksen pakolaiskiintiössä valittavien henkilöiden kansallisuuksista ja lähtömaista.

Kun esitystä laaditaan, otetaan huomioon Maahanmuuttoviraston ja suojelupoliisin näkemykset.

**1. UNHCR ehdottaa** Suomelle kiintiöpakolaisiksi valittavia henkilöitä ja lähettää heidän asiakirjansa Maahanmuuttovirastoon.

- Haastatteluissa selvitetään tarkemmin ulkomaalaislain mukaiset edellytykset kansainvälisen suojelun ja uudelleensijoituksen tarpeesta sekä kotoutumisen edellytyksistä. Henkilön valinnalle ei saa olla yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen, kansanterveyteen tai Suomen kansainvälisiin suhteisiin liittyviä esteitä.
- Haastatteluja toteutetaan tarvittaessa myös etäyhteyksin. Osa kiintiöpakolaisista voidaan valita pelkkien asiakirjojen perusteella.

**2. Maahanmuuttovirasto järjestää** valintamatkat, joilla Maahanmuuttoviraston ja suojelupoliisin edustajat sekä kotoutumisen asiantuntijat elinvoimakeskuksesta, kunnasta tai hyvinvointialueelta haastattelevat Suomelle esitetyt henkilöt. Maahanmuuttovirasto sopii valintamatkoista UNHCR:n kanssa.

## 6. Kunta ilmoittaa

vastaanottopäätöksestä ja kuntapaikan myöntämisestä elinvoimakeskukselle, ja elinvoimakeskus osoittaa henkilön kuntapaikalle.

## 7. Elinvoimakeskus ilmoittaa

vastaanottopäätöksestä Maahanmuuttovirastolle. Kunta saa Maahanmuuttovirastolta tarkemmat tiedot valituista. Kunta välittää tiedot hyvinvointialueelle.

**8. IOM järjestää** Maahanmuuttoviraston pyynnöstä kiintiöpakolaisen matkan Suomeen ja tarjoaa kulttuuriorientaatiota ennen matkaa.

**9. Luona toimittaa** kunnalle IOM:lta saamansa tiedon matka-aikataulusta ja sopii kunnan kanssa vastaanoton käytännön järjestelyistä. Luona toimittaa Helsingin rajatarkastusosastolle tiedot saapuvista kiintiöpakolaisista.

**5. Kunta arvioi** edellytyksiä vastaanottoon ja hyväksyy tai hylkää sijoitusesityksen. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on tärkeää, kun kunta arvioi vastaanottoedellytyksiä.

- Kunta kuulee hyvinvointialuetta, jos kuntaan esitetyllä henkilöllä on ilmeisiä sote-tarpeita tai kyseessä on alaikäinen ilman huoltajaa oleva lapsi tai nuori tai hätätapauksena valittava kiintiöpakolainen.

## 4. Maahanmuuttovirasto sijoittaa

Suomeen valitut kiintiöpakolaiset alustavasti kuntiin yhdessä elinvoimakeskusten kanssa. Maahanmuuttovirasto toimittaa elinvoimakeskuksille sijoitusesitykset Suomeen valituista kiintiöpakolaisista anonyymein tiedoin.

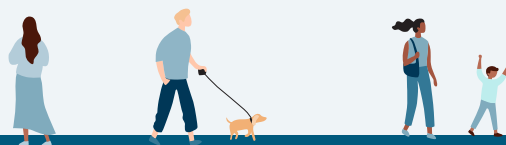
## 3. Maahanmuuttovirasto

**pyytää** suojelupoliisilta lausunnon esitetyistä kiintiöpakolaisista, tekee päätökset Suomeen valittavista henkilöistä ja myöntää valituille oleskeluluvan ja pakolaisaseman.

**10. Luona vastaanottaa** kiintiöpakolaisen lentokentällä, avustaa rajarekisteröinnissä ja ohjaa jatkokuljetuksiin.

- Kunnan työntekijät vastaanottavat kiintiöpakolaiset yleensä kunnassa. Tarvittaessa kunnan ja/tai hyvinvointialueen ammatilaiset voivat olla vastassa lentokentällä.

**11. Kiintiöpakolainen muuttaa** suoraan kuntaan. Kunta huolehtii asunnon järjestämisestä, vastaanoton toimenpiteiden yhteensovittamisesta ja yhteistyöstä hyvinvointialueen kanssa palveluiden yhteensovittamiseksi, ohjauksesta ja neuvonnasta sekä muista kotoutumista edistävistä palveluista.



# Kiireellistä uudelleensijoitusta tarvitsevien kiintiöpakolaisten valinta ja vastaanotto (aiemmin hätätapaukset)

Suomi vastaanottaa myös kiireellistä uudelleensijoitusta tarvitsevia kiintiöpakolaisia. He ovat kiintiöpakolaisia, joiden suojelun tarpeen UNHCR on määritellyt kiireelliseksi tai erittäin kiireelliseksi.

Kiireellisen uudelleensijoittamisen tarve voi perustua esimerkiksi terveydentilaan tai uhkaan henkilön turvallisuudelle.

**1. UNHCR ehdottaa** Suomelle kiireellistä uudelleensijoitusta tarvitsevia kiintiöpakolaisia ja lähettää heidän asiakirjansa Maahanmuuttovirastoon.

**2. Maahanmuuttovirasto pyytää** suojelupoliisilta lausunnon esitetystä pakolaisista ja konsultoi tarvittaessa asiantuntijalääkäreitä vastaanottoedellytysten arvioimiseksi.

**4. Maahanmuuttovirasto sijoittaa** Suomeen valitut kiintiöpakolaiset alustavasti kuntiin yhdessä elinvoimakusten kanssa. Maahanmuuttovirasto toimittaa elinvoimakeskusten sijoitusesitykset anonyymein tiedoin.

**3. Maahanmuuttovirasto tekee** päätökset Suomeen valittavista kiireellistä uudelleensijoitusta vaativista kiintiöpakolaisista pelkästään asiakirjojen perusteella ja myöntää valituille oleskeluluvan ja pakolaisaseman.

**7. Kunta ilmoittaa** vastaanottopäätöksestä ja kuntapaikan myöntämisestä elinvoimakukselle, joka osoittaa henkilön kuntapaikalle.

**8. Elinvoimakeskus ilmoittaa** vastaanottopäätöksestä Maahanmuuttovirastoon. Kunta saa Maahanmuuttovirastolta tarkemmat tiedot valituista. Kunta välittää tiedot hyvinvointialueelle.

**9. IOM järjestää** Maahanmuuttoviraston pyynnöstä kiintiöpakolaisen matkan Suomeen.

**10. Luona toimittaa** kuntaan IOM:lta saamansa tiedon matka-aikataulusta ja sopii kunnan kanssa vastaanoton käytännön järjestelyistä. Luona toimittaa Helsingin rajatarkastusosastolle tiedot saapuvista kiintiöpakolaisista.

**6. Kunta kuulee** tarvittaessa hyvinvointialuetta. Viranomaisen pyrkii löytämään kuntapaikan erityisen nopeasti ja kunta varautuu myös nopeaan vastaanottoon.

**5. Kunta arvioi** edellytyksiä vastaanottoon ja hyväksyy tai hylkää esityksen. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on tärkeää, kun kunta arvioi vastaanottoedellytyksiä.

**11. Luona vastaanottaa** kiintiöpakolaisen lentokentällä, avustaa rajarekisteröinnissä ja ohjaa jatkokuljetuksiin.

- Kunnan työntekijät vastaanottavat kiintiöpakolaiset pääsääntöisesti kunnassa. Tarvittaessa kunnan ja/tai hyvinvointialueen ammatillaiset voivat olla vastassa lentokentällä.

**12. Kiintiöpakolainen muuttaa** suoraan kuntaan. Kunta huolehtii asunnon järjestämisestä, vastaanoton toimenpiteiden yhteensovittamisesta ja yhteistyöstä hyvinvointialueen kanssa palveluiden yhteensovittamiseksi, ohjauksesta ja neuvonnasta sekä muista kotoutumista edistävästä palveluista.



# Oleskeluluvan saaneen turvapaikanhakijan muutto kuntaan

Vainotuksi kotimaassaan tai pysyvässä asuinmaassaan tuleva henkilö voi hakea turvapaikkaa Suomesta, kun hän saapuu maahan.

Maahanmuuttovirasto käsittelee turvapaikkahakemuksen ja selvittää voidaanko hakijalle myöntää oleskelulupa kansainvälisen suojelun perusteella. Turvapaikanhakija voi saada oleskeluluvan myös muulla perusteella.

**1. Turvapaikanhakija saa** tiedon oleskelulupapäätöksestä Maahanmuuttovirastolta tai poliisilta.

**2. Vastaanottokeskus järjestää** oleskeluluvan saaneille oleskelulupainfon, jossa kerrotaan, mitä oikeuksia ja velvollisuuksia henkilöllä on oleskeluluvan saamisen jälkeen sekä keskustellaan vaihtoehtoisista tavoista muuttaa kuntaan.

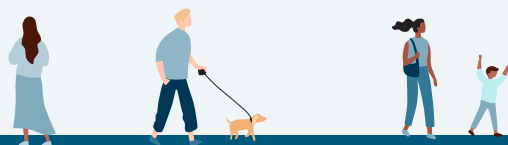
**4. A. Jos oleskeluluvan saanut** on haavoittuvassa asemassa, alaikäisenä ilman huoltajaa tullut lapsi tai nuori tai tarvitsee muista syistä tukea kuntaan muuttamisessa, vastaanottokeskus esittää elinvoimakeskukselle, että henkilö on osoitettava kuntaan kuntapaikalle.

- Vastaanottokeskus tekee elinvoimakeskukselle kuntasijoitushakemuksen.
- Elinvoimakeskus tekee kunnalle sijoitusesityksen.
- Kunta arvioi edellytyksiä vastaanottoon ja kuulee hyvinvointialuetta, jos henkilöllä on ilmeisiä sote-tarpeita. Kunta hyväksyy tai hylkää esityksen.
- Elinvoimakeskus osoittaa henkilön kuntaan.
- Kunta huolehtii asunnon järjestämisestä, vastaanoton toimenpiteiden yhteensovittamisesta ja yhteistyöstä hyvinvointialueen kanssa palveluiden yhteensovittamiseksi, ohjauksesta ja neuvonnasta sekä muista kotoutumista edistävästä palveluista.

**B. Oleskeluluvan saanut** voi muuttaa kuntaan myös itsenäisesti läheisten luo tai omaan asuntoon. Vastaanottokeskus tukee muuttotessa tarvittaessa.

**3. Vastaanottokeskus ohjaa** oleskeluluvan saanutta kuntaan siirtymisessä ja Suomeen asettumisessa, esimerkiksi kotikunnan hakemisessa, Kela-kortin hakemisessa ja työnhakijaksi ilmoittautumisessa.

**5. Kunta ja hyvinvointialue voivat pyytää** vastaanottokeskuksesta palveluiden järjestämisen kannalta olennaisia tietoja kuntaan muuttaneista asiakkaista suostumuksella.



# Alaikäisenä ilman huoltajaa tulleen turvapaikanhakijan siirtyminen kuntaan

Osa turvapaikkaa hakevista lapsista ja nuorista on Suomessa ilman huoltajaansa.

Alaikäisenä ilman huoltajaa saapuneen lapsen tai nuoren kuntaan siirtyminen vaatii tiivistä yhteistyötä alaikäisen edustajan, vastaanottokeskuksen ja kunnan sekä hyvinvointialueen ja elinvoimakeskuksen kesken.

**1. Käräjäoikeus määrää** alaikäiselle edustajan.

**2. Alaikäisenä** ilman huoltajaa Suomeen saapuneet turvapaikanhakijat asuvat turvapaikkaprosessin ajan ryhmäkodissa, tukiasunnossa tai yksityismajoituksessa.

**6. Elinvoimakeskus hakee** alaikäiselle kunta-  
paikkaa palvelutarpeen arvion mukaisesti

**7. Kunta kuulee** hyvinvointialuetta

**8. Elinvoimakeskus osoittaa** alaikäisen kun-  
taan, jos kunta myöntää kuntapaikan

**9. Hyvinvointialue vastaa** alaikäisen ilman  
huoltajaa olevan asumisen ja huolenpidon  
järjestämisestä perheryhmäkodissa tai muuten  
tarkoituksenmukaisella tavalla.

**5. Alaikäinen** ilman huoltajaa  
oleva osoitetaan aina kunta-  
paikalle. Vastaanottokeskus  
lähettää elinvoimakeskukselle  
kuntapaikkahakemuksen, johon  
liitetään hyvinvointialueen arvio  
asumisesta

**10. Alaikäinen muuttaa**  
kuntaan perheryhmäkotiin tai  
muuhun asumismuotoon.

**4. Vastaanottokeskus ilmoittaa** oleskeluluvan  
saaneesta ilman huoltajaa olevasta alaikäisestä  
hyvinvointialueelle, ja järjestää kuntaan siirty-  
misen infon, johon kutsutaan myös alaikäisen  
edustaja ja hyvinvointialueen edustaja.

**11. Hyvinvointialue ja kunta**  
**järjestävät** alaikäiselle hänen tar-  
vitsemansa palvelut yhteistyössä.

**3. Turvapaikanhakija**  
**saa** tiedon oleskelulu-  
vasta Maahanmuutto-  
virastolta tai poliisilta.



# Tilapäistä suojelua saavan kotikunnan saaneen siirtyminen vastaanottopalveluista kuntaan

Tilapäistä suojelua saavat voivat saada kotikunnan, jos heillä on suomalainen henkilötunnus, vähintään vuoden pituinen oleskelulupa ja he ovat oleskelleet Suomessa vuoden tai muut kotikunnan saamisen ehdot täyttyvät.

Kotikunnan voi saada esimerkiksi myös, jos on sellaisen henkilön perheenjäsen, jolla on Suomessa kotikunta. Kun tilapäistä suojelua saava saa kotikunnan, hän siirtyy vastaanottojärjestelmästä kunnan ja hyvinvointialueen palvelujen piiriin.

**1. Tilapäistä suojelua saava hakee** kotikuntaa Digi- ja väestötietovirastosta.

**2. Digi- ja väestötietovirasto ilmoittaa** tilapäistä suojelua saavalle, kun kotikuntamerkintä on tehty, ja jakaa ilmoituksen mukana tietoa oikeuksista ja velvollisuuksista Suomessa. Asiakas ilmoittaa kotikunnasta itse vastaanottokeskukseen.

**3. Kun tilapäistä suojelua saava on saanut** kotikunnan, hän siirtyy vastaanottojärjestelmästä kunnan ja hyvinvointialueen palveluiden asiakkaaksi ja kuntalaiseksi.

**4. A. Jos kotikunnan saanut** tilapäistä suojelua saava henkilö on haavoittuvassa asemassa, alaikäisenä ilman huoltajaa tullut lapsi tai nuori tai tarvitsee muista syistä tukea kuntaan muuttamisessa, vastaanottokeskus esittää elinvoimakeskukselle, että henkilö on osoitettava kuntaan kuntapaikalle.

- Vastaanottokeskus tekee kuntasijoitushakemuksen elinvoimakeskukselle.
- Elinvoimakeskus tekee kunnalle sijoitusesityksen.
- Kunta arvioi edellytyksiä vastaanottoon ja kuulee hyvinvointialuetta, jos henkilöllä on ilmeisiä sosiaali- ja terveyspalveluiden tarpeita. Kunta hyväksyy tai hylkää esityksen.
- Elinvoimakeskus osoittaa henkilön kuntaan.
- Kunta huolehtii asunnon järjestämisestä, vastaanoton toimenpiteiden yhteensovittamisesta ja yhteistyöstä hyvinvointialueen kanssa palveluiden yhteensovittamiseksi, ohjauksesta ja neuvonnasta sekä muista kotoutumista edistävästä palveluista.

**B. Tilapäistä suojelua saava** voi muuttaa kuntaan myös itsenäisesti läheisten luo tai omaan asuntoon. Vastaanottokeskus tukee muutossa tarvittaessa.

**5. Kunta ja hyvinvointialue voivat pyytää** vastaanottokeskuksesta palveluiden järjestämisen kannalta olennaisia tietoja kuntaan muuttaneista asiakkaista suostumuksella.

